

Šebetov

Na počátku roku 1955 byl po zlepšení stavu biskup Josef Hlouch převezen svým bratrem Františkem do zámku v Šebetově. Budovu nechal v 16. století vybudovat premonstrátský klášter v Hradisku u Olomouce a využíval objekt k letním pobytům řeholníků. Po zrušení kláštera v roce 1784 přešel zámek do majetku náboženského fondu. Od roku 1825 jej pak vlastnily různé šlechtické rody. Od roku 1885 byl zámek majetkem barona Morice Königswartera, který dal zámek novorenesančně přestavět a vybudoval rozsáhlý zámecký park. Po komunistickém puči v roce 1948 se zámek stal majetkem Revolučního odborového hnutí a od roku 1953 zde zahájil svou činnost Ústav sociální péče pro hluchoněmé dívky.

Zámek v Šebetově v době internace biskupa Hloucha

Ústav byl na Moravu přestěhován z pražské Krče. O chovanky se zde staralo sedmáct řádových sester z Kongregace Školských sester de Notre Dame a šestnáct civilních zaměstnanců.

Josef Hlouch tu měl vlastní pokoj a stejně jako v Růžodole a Myštěvsi mohl v místní kapli sloužit soukromě mše svaté, duchovenská služba mu nadále byla zakázána. Režim byl volnějš, úřady mu povolily procházky kolem zámku, v samotné obci i mimo ni. Sledování probíhalo, ale jen zpozďálí. V ústavu nebyly přítomny žádné strážce. Byly mu povoleny i některé návštěvy a rozsáhlejší korespondence. Ta sice nadále podléhala cenzuře, ale už chodila přímo, ne přes policejní schránku v Praze. Také návštěvy mohl přijímat v Šebetově. Josef Hlouch nabral opět sil a vrátil se ke své oblíbené literární činnosti. Zpracoval životní osudy své duchovní žačky Anny Marie Zelíkové. V Šebetově začalo také vznikat nejznámější dílo Josefa Hloucha *Minutěnka*. Každý den měl večerní promluvy k řeholním sestřám. Ty je tak uchvátily, že biskupa Hloucha požádaly, aby je zapisoval. Později se tyto promluvy staly základem pro uvedenou sbírku duchovních úvah.

Příjezd biskupa Josefa Hloucha do Šebetova v roce 1955

Josef Hlouch v kapli šebetovského zámku

Ve svém pokoji
v Šebetově

Také rodina k němu měla mnohem blíž. Měl povoleny pravidelné prohlídky u svého kardiologa v Brně a návštěvy příbuzných. Vždy byl při nich doprovázen příslušníkem StB, který byl občas maskován jako „kostelník“.

Josef Hlouch při pouti s harmonikou

Vzpomínka neteře Josefa Hloucha Anny Zbořilové⁵⁴

Dobře si pamatuji na první návštěvu strýce v Brně po letech přísné internace. Bylo to v r. 1955, kdy byl strýc v Šebetově a dostal povolení k lékařské kontrole v Brně. Po absolvovaném vyšetření se objevil u nás doma v doprovodu „kostelníka“ v elegantním černém obleku, který hned po příchodu postavil na stůl magnetofon a zapnul ho. Pochopitelně jsme si dávali pozor

54 AA, vzpomínky Anny Zbořilové na strýce Josefa Hloucha, písemná zpráva z 9. září 2012.

na každé slovo. Strýc se zúčastnil i svatby mého bratra Jendy, koncem října 1958.

Zdravotní stav biskupa Hloucha se výrazně zlepšil. Každý den se procházel zámeckým parkem, poseděl u zámeckého rybníčku a pomodlil se u lurdské jeskyně. Šebetov si zamiloval. Se sestrami a chovankami ústavu se pravidelně účastnil šebetovské poutě, kde si rád zahrál na harmoniku. Také s nimi vyjížděl na výlety autobusem do Olomouce, do Brna a na některá poutní místa své milované Moravy. Navštívil tak Svatý Hostýn, Vranov, Křtiny, Sloup, Tišnov, Dub a své milované Mašůvky. Podíval se i do svých bývalých farností, Hodolan a Jesence. Zájezdy byly spíše poutí a velmi rád si během jízdy se sestrami zazpíval.

Zlepšení zdravotního stavu, možnost přijímat návštěvy, volnější korespondence, to vše podnítilo a umožnilo biskupovi opět zasahovat do chodu diecéze. Navštěvovali ho duchovní, kteří mu pomáhali šířit

Josef Hlouch při procházce zasněženým parkem

P. Josef Mošnička, farář z Opařan, pro ilegální činnost a kontakt s internovaným biskupem Hlouchem zatčen a vězněn

náboženské tiskoviny a předávat rady a instrukce pro kněze v českobudějovické diecézi. Jedním z nich byl i P. František Kocáb ze Lštění u Domažlic, který materiály ze Šebetova rozesílal spolehlivým kněžím, kteří je opisovali a rozesílali dál. Mezi ně patřili i P. Josef Mošnička z Opařan a jeho dlouholetý přítel a krajan z Milevska P. Josef Hejl z Lašovic. Oba byli udáni a sledováni StB. Krajský církevní tajemník nahlásil SÚC ilegální zásahy biskupa do diecéze a StB rozjela pátrání. Zatímco v diecézi pokračovalo zatýkání spolupracovníků biskupa,⁵⁵ na Sekretariátu pro věci církevní rozhodli o tvrdém opatření vůči biskupovi. V dubnu 1958 byli biskupovi spolupracovníci zatčeni a odsouzeni za podvracení republiky.

55 Zatčeni byli také P. Melka (dostal podmíněný trest na osmnáct měsíců), P. Ungr ze Ševětína (odsouzen na tři roky), P. Brůžek ze Stráže nad Nežárkou (odsouzen na dva roky) a P. Kníže z Frymburka (odsouzen na tři roky).